

30.

Όταν κάποιος ή κάτι σου ανατρέπουν συνεχώς το πρόγραμμα, πάει να πει πως τα πράγματα ξέφυγαν από τον έλεγχό σου και τραβάνε το δικό τους δρόμο. Είμαι έτοιμος να τα κλείσω και να κάνω μια επίσκεψη στον Ζήση, γιατί η κουβέντα μαζί του πολλές φορές με ξελαμπικάρει.

Μου τα χαλάει όμως η Κούλα. «Έχουμε επισκέψεις και σας θέλει».

«Ποιος είναι;»

«Ξένος παράγων» μου απαντάει και σκάει στα γέλια.

Η ιδέα του ξένου παράγοντα δε μου αρέσει καθόλου, και η πρώτη μου σκέψη είναι ότι εμφανίστηκαν πάλι οι Άγγλοι. Αναβάλλω την επίσκεψή μου στον Ζήση και ανεβαίνω στον πέμπτο.

«Κύριε Χαρίτο, τα έμαθα. Δεν ξέρετε πόσο χαρούμενη είμαι» προλαβαίνει να μου πει η Κούλα, καθώς περνάω από μπροστά της.

«Γι' αυτό έχεις διάθεση γι' αστεία;» την πειράζω.

«Να μην έχω; Μ' έχει φάει η ρουτίνα εδώ μέσα».

Στο γραφείο του Γκίκα δε βρίσκω τους Άγγλους, αλλά έναν ψηλό, κοστουμαρισμένο, με πυρό-

ξανθα μαλλιά, που ο Γκίκας μου τον συστήνει ως Ρουντ Σίφελ, επιτετραμμένο της ολλανδικής πρεσβείας.

«Ο κύριος Σίφελ ήρθε για να τον ενημερώσουμε για τις έρευνες σχετικά με τη δολοφονία του Χένρικ ντε Μορ» με κατατοπίζει μετά τις συστάσεις ο Γκίκας.

Μου κάνει εντύπωση που μου μιλάει στα ελληνικά, αλλά η απορία μου λύνεται αμέσως, γιατί και ο Σίφελ μιλάει ελληνικά. Η προφορά του είναι βαριά, πολλές φορές σκαλώνει γιατί ψάχνει τις λέξεις, κατά τα άλλα όμως συνεννοείται μια χαρά.

«Και να μάθω πότε μπορούμε να πάρουμε τον νεκρό» συμπληρώνει.

«Τον νεκρό μπορείτε να τον παραλάβετε αμέσως» του απαντώ. «Η νεκροψία έχει τελειώσει».

«Και πώς εξελίσσονται οι... ανακρίσεις;» ρωτάει. Προφανώς έψαχνε τη λέξη «έρευνες», αλλά δεν τη βρήκε.

Ο Γκίκας του επαναλαμβάνει την επίσημη γραμμή. «Εξακολουθούμε να ερευνούμε την τρομοκρατική ενέργεια, αλλά έχουμε στο μεταξύ και κάποιον που παροτρύνει με αφίσες τους δανειολήπτες να μην πληρώνουν τα χρέη τους στις τράπεζες. Συνεπώς, είμαστε υποχρεωμένοι να ερευνήσουμε και τις δύο εκδοχές. Μπορεί να αποδειχθεί ότι ισχύει η μία από τις δύο, μπορεί και να συνδέονται. Ακόμα δεν το ξέρουμε».

«Μήπως να σας στείλουμε και μια τρούικα από την Eurorol να σας βοηθήσει;» λέει ο Σίφελ και μας κοιτάζει αφ' υψηλού. «Αυτό ήταν αστείο» συμπληρώνει, το ύφος του όμως αναιρεί το αστείο.

Βλέπω τον Γκίκα να κοκκινίζει, αλλά διατηρεί την ψυχραιμία του. «Η ελληνική αστυνομία τα βγάζει πέρα με τις τρομοκρατικές οργανώσεις. Ός τώρα έχουμε εξαρθρώσει δύο, όπως θα ξέρετε».

«Κοιτάξτε, από τότε που ήρθε η τρόικα, η Ελλάδα έκανε reforms, που δεν τις είχε κάνει ποτέ» λέει σοβαρά τώρα ο Σίφελ. «Σκέφτομαι, μήπως και μια τρόικα της ευρωπαϊκής αστυνομίας θα σας βοηθούσε να δουλέψετε πιο γρήγορα».

«Η ελληνική αστυνομία συνεργάζεται με όλες τις αστυνομίες της Ευρώπης» του απαντάει ο Γκίκας.

«Και με την Κομισιόν συνεργάζεται, αλλά έδινε ψεύτικα στοιχεία».

Βγάζω το καπέλο στον Γκίκα. Βράζει, αλλά δεν υψώνει καθόλου τον τόνο της φωνής του: «Η υπόθεση της τρόικας, είτε είναι οικονομική είτε είναι αστυνομική, είναι υπόθεση της κυβέρνησης, κύριε Σίφελ» του απαντάει ψυχρά. «Αν θέλετε να προτείνετε αστυνομική τρόικα για την Ελλάδα, θα πρέπει να απευθυνθείτε στον υπουργό. Κατά τα άλλα, σεβαστείτε την προσπάθεια που κάνει ο ελληνικός λαός αυτήν τη στιγμή».

«Είναι πραγματικά πολύ μεγάλη. Ρωτώ όμως στον εαυτό μου τι θα γίνει όταν φύγει η τρόικα. Θα αρχίσετε πάλι τα ίδια;»

Η τρόικα δε θα φύγει, ρώτα και τον Βλασόπουλο, λέω μέσα μου.

Ο Σίφελ σηκώνεται. «Σας ευχαριστώ για τη βοήθειά σας. Πού θα πρέπει να απευθυνθώ, για να παραλάβω τον νεκρό ντε Μορ;»

«Στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία» του απαντάει κοφτά ο Γκίκας, αλλά δεν κάνει την παραμικρή χειρονομία για να τον εξυπηρετήσει. Σφίγγουμε τα χέρια αμίλητοι και ο Σίφελ αποχωρεί.

«Τον άκουσες;» μου λέει ο Γκίκας όταν μένουμε μόνοι. «Δεν του φτάνει η τρόικα. Θέλει να βάλει και την ελληνική αστυνομία υπο επιτροπεία». Αφήνει έναν αναστεναγμό και συνεχίζει. «Πρέπει να τρέξουμε. Από τη μια ο αντάρτης των τραπεζών, από την άλλη οι ξένοι, που ψάχνουν την ευκαιρία για να μας δείξουν την εκτίμησή τους... πρέπει να τελειώνουμε».

«Χάσαμε πολύ χρόνο».

«Το ξέρω, αλλά αυτό δεν μπορείς να το πεις ούτε στον υπουργό ούτε στον αρχηγό. Το αντίθετο, από αύριο θα τους έχουμε και τους δύο στα πόδια μας, κυρίως τον δεύτερο, γιατί δε θα το χωνέψει εύκολα ότι εκτέθηκε με τον Νοτιοαφρικανό».

Η ώρα είναι περασμένες έξι, όταν ξεκινάω για το σπίτι του Ζήση στη Νέα Φιλαδέλφεια. Στη διαδρομή από Αλεξάνδρας προς Πατησίων σκέφτομαι πως, αφού ο Βαρούλκος εκ Κορωπίου απεδείχθη αδιέξοδο, θα πρέπει να στραφώ από αύριο στους απολυμένους των τραπεζών, μπας και σταθώ πιο τυχερός.

Στις εξίμισι το απόγευμα η κυκλοφορία προς το τέρμα Πατησίων δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα. Φτάνω εύκολα στη Δεκελείας και βρίσκω τον Ζήση να κάθεται στη βεράντα της υπερυψωμένης μονοκατοικίας του, επί της οδού Εκάβης, και να πίνει καφέ. Η αυλή είναι βρεγμένη και οι γλάστρες

του φρεσκοποτισμένες. Με παρακολουθεί να μπαίνω στην αυλή και να ανεβαίνω τη σκάλα, αλλά δεν κάνει την παραμικρή κίνηση για να με υποδεχτεί. Περιμένει να φτάσω μπροστά στην πάνινη πολυθρόνα του και να του υποβάλω τα σέβη μου.

«Χάθηκες τελευταία» είναι το σχόλιό του.

«Τρεχάματα. Τα ξέρεις».

«Θέλεις καφέ;» Δεν περιμένει την απάντησή μου, γιατί ξέρει ότι λέω πάντα ναι σε χειροποίητο καφέ, και σηκώνεται να μου τον φτιάξει.

Γυρίζει σε λίγο με τον καφέ πάνω σε ένα μικρό δίσκο, συνοδευόμενο από γλυκό κουταλιού κυδώνι. Πάντα σερβίρει τον καφέ μαζί με κάποιο γλυκό κουταλιού, γιατί έτσι έμαθε από την πρόσφυγα μάνα του.

«Πώς τα πάς;» Η ερώτησή μου πάει στην περικοπή της σύνταξης.

Το καταλαβαίνει και σηκώνει αδιάφορα τους ώμους του. «Σ' το 'πα και στο τηλέφωνο. Εγώ τη βγάζω και με διακόσια ευρώ το μήνα».

«Ναι, αλλά αυτόν που σκοτώνει τους τραπεζικούς ήθελες παρ' όλα αυτά να τον φιλήσεις».

«Κυρίως αν θα σκότωνε τον τελευταίο. Αυτός κι αν με έκανε έξαλλο».

«Γιατί ειδικά αυτός;»

«Γιατί ο αθεόφοβος είπε ότι δεν υπάρχει κοινωνία. Ξέρεις τι θα πει να φας τη ζωή σου σε φυλακές, εξορίες, βασανιστήρια, για ν' αλλάξεις την κοινωνία, κι αυτός να σου λέει ότι αυτό που ήθελες ν' αλλάξεις δεν υπάρχει; Σου τα γκρεμίζει όλα. Όταν το είπε, ήθελα πραγματικά να τον σκοτώσω».

«Πάντως, βγήκες αληθινός. Πώς κατάλαβες ότι θα τον σκότωναν;»

Παίρνει εκείνο το πονηρό ύφος, που το επιστρατεύει όταν θέλει να με τσατίσει. «Πιστεύεις ότι είμαι κι εγώ μπλεγμένος και ήρθες να με ψαρέψεις;»

«Λάμπρο, ξέρεις ότι δεν το πιστεύω. Γιατί νομίζεις ότι σου φέρομαι πάντα υστερόβουλα, σαν μπάτσος;»

«Δεν το νομίζω, αλλά μ' αρέσει να σε τσιγκλάω». Σοβαρεύει και το σκέφεται. «Απλώς θεώρησα πως, όπως έκανε έξαλλο εμένα, θα κάνει και άλλους. Και από τη στιγμή που κάποιος κυκλοφορεί αδέσποτος και καθαρίζει όσους εμπορεύονται το χρήμα, μπορεί να καθαρήσει και αυτόν. Όποιος κι αν είναι ο δολοφόνος που ψάχνετε, το κάνει για να του πουν μπράβο».

Καλά που δεν άκουσε τον Ολλανδό επιτετραμμένο. Αυτόν κι αν θα ήθελε να σκοτώσει. «Πιστεύεις ότι είναι τρομοκράτης;»

«Τώρα εσείς ανοίξατε ένα βόθρο και τους ρίχνετε όλους μέσα για τρομοκράτες. Οι τρομοκράτες σκοτώνουν γιατί νομίζουν ότι έτσι θ' αλλάξουν τον κόσμο. Είναι θύματα του Τσε Γκεβάρα. Έτσι γίνεται πάντα. Κάποιος ξεκινάει με καλές προθέσεις και μετά έρχονται άλλοι και τα σκατώνουν. Έτσι έγινε με τον Τσε Γκεβάρα και τους τρομοκράτες, έτσι και μ' εμάς που θέλαμε να φέρουμε το σοσιαλισμό και είδες πού καταστήσαμε». Γίνεται πάλι σκεπτικός. «Ο δολοφόνος που ψάχνετε δεν είναι όμως τρομοκράτης. Είναι κάποιος που έπαθε ζημιά και θέλει

να εκδικηθεί. Αν και οι αφίσες είναι ένα είδος προκήρυξης».

«Γιατί τις λες προκήρυξη;»

«Γιατί δεν του φτάνει να σκοτώνει τα μεγάλα κεφάλια. Θέλει να ξεσηκώσει τον κόσμο ενάντια στις τράπεζες. Αυτό έκαναν και οι πρώτες προκηρύξεις των τρομοκρατών. Ήθελαν να ξεσηκώσουν τον κόσμο ενάντια στους καταπιεστές του».

«Αυτή τη φορά συμφωνούμε» του λέω γελώντας.

«Κάνεις λάθος. Εγώ είμαι με το δολοφόνο». Με κοιτάζει πάλι με το πονηρό ύφος του. Μετά, αλλάζει απότομα θέμα. «Έμαθα ότι η Κατερίνα θα αναλάβει τους μετανάστες. Μπράβο της».

Ο γνωστός Ζήσης. Δε λέει «η Κατερίνα μού είπε» αλλά «έμαθα», από φόβο μήπως παρεξηγηθώ επειδή η κόρη μου έχει παρτίδες μαζί του. Εγώ όμως ξέρω ότι η Κατερίνα τού τα λέει όλα και ζητάει πάντα τη γνώμη του. Δε με πειράζει καθόλου αυτό, τουναντίον θεωρώ ότι της κάνει καλό γιατί ο Ζήσης τής λέει αυτά που εγώ δεν μπορώ ή δεν ξέρω να της πω.

«Σε ό,τι έκανα στη ζωή μου, έπεσα σε όλα έξω» μου λέει ο Ζήσης. «Μόνο με την κόρη σου δεν έπεσα έξω. Από την πρώτη φορά που μου την έφερες και μας άφησες μόνους, κατάλαβα ότι αυτή η κοπέλα θα τα έκανε όλα σωστά».

Θυμάμαι τότε που η Κατερίνα είχε αμφιβολίες μήπως ο μπάτσος πατέρας της ήταν βασανιστής, και εγώ την πήγα στον Ζήση για να της εξηγήσει τι σημαίνει βασανιστής και βασανιστήρια. Όταν ήρ-

θε να με δει, μετά τη συνάντησή μαζί του, στο ζαχαροπλαστείο του Κανάκη που την περίμενα, κατάλαβα ότι η Κατερίνα είχε βρει το αποκούμπι της.

«Ακόμα και τον άντρα της τον διάλεξε σωστά» συνεχίζει ο Ζήσης.

«Σ' ευχαριστώ, Λάμπρο» του λέω με ειλικρίνεια.

«Γιατί μ' ευχαριστείς; Εσύ τον διάλεξες;»

«Όχι, βέβαια. Στην αρχή μάλιστα τον έβλεπα με στραβό μάτι.

Όταν γυρίζω στο σπίτι, περασμένες οχτώ, βρίσκω την Αδριανή καθισμένη στη βίγλα της, απέναντι από την τηλεόραση. Ακούει να κλείνω την πόρτα πίσω μου και μου φωνάζει.

«Το άφησαν ελεύθερο!»

«Ποιον;»

«Τον μαύρο που είχατε πιάσει, επειδή είχε σκοτώσει δήθεν εκείνους τους τραπεζικούς. Έλα να δεις, γι' αυτό λένε».

Κάθομαι δίπλα της και πέφτω πάνω στις δηλώσεις του αρχηγού. «Από τη στιγμή που υπήρξε και άλλο θύμα μετά τη σύλληψη του υπόπτου, και επιβεβαιώθηκε ότι οι τρεις φόννοι έγιναν με τον ίδιο τρόπο, είμαστε υποχρεωμένοι να άρουμε την προφυλάκιση του Οκάμπα. Ο εισαγγελέας τού επέβαλε, εντούτοις, απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, έως ότου τα εγκλήματα διαλευκανθούν πλήρως».

«Αυτό σημαίνει ότι ο Νοτιοαφρικανός παραμένει ύποπτος;» ρωτάει ένας, άγνωστός μου, δημοσιογράφος.

«Παραμένει, έως ότου να συλληφθεί ο πραγματικός δράστης».

«Μα πώς είναι δυνατόν;» πετάγεται ο Σωτηρόπουλος. «Συγγνώμη, κύριε Αρβανιτόπουλε, αλλά εξ όσων γνωρίζουμε, η ιατροδικαστική έκθεση βεβαιώνει ότι και τα τρία εγκλήματα διαπράχθηκαν από τον ίδιο δράστη. Πώς λοιπόν είναι ύποπτος ο Οκάμπα, αφού τη στιγμή του τρίτου φόνου ήταν στη φυλακή;»

«Τον στρίμωξε τον αρχηγό σου» σχολιάζει η Αδριανή.

Αυτό είναι το αγαπημένο παιχνίδι του Σωτηρόπουλου. Να στριμώχνει τον συνομιλητή του και να τον σπρώχνει σε αντιφάσεις. Το έκανε και σ' εμένα στην αρχή, αλλά το 'χει παρατήσει, είτε γιατί άλλαξε η σχέση μας είτε γιατί έχω μάθει το κόλπο του και δεν την πατάω.

«Ερευνούμε όλα τα πιθανά σενάρια, κύριε Σωτηρόπουλε» του απαντάει ο αρχηγός. «Και εκείνο της τρομοκρατικής ενέργειας και το άλλο με την επίθεση στις τράπεζες. Αυτή τη στιγμή είναι πρόωρο να βγάλουμε ασφαλή συμπεράσματα».

Η εικόνα σβήνει και εμφανίζεται η παρουσιάστρια. «Αυτές ήταν οι δηλώσεις του αρχηγού της αστυνομίας, αγαπητοί τηλεθεατές. Βγάλτε μόνοι σας τα συμπεράσματά σας».

«Το δικό μου πάντως είναι ότι μάλλον πελαγοδρομούν» επεμβαίνει ο σχολιαστής ειδήσεων.

«Προφανώς, νόμιζαν πως είχαν φτάσει στο τέλος και διαπιστώνουν ξαφνικά ότι βρίσκονται ακόμα στην αρχή».

Η εικόνα μάς μεταφέρει στις φυλακές Κορυδαλ-

λού. Το πορτάκι ανοίγει και βγαίνουν ο Μπιλ Οκάμπα και ο Λεωνίδης, ο δικηγόρος του. Ο Οκάμπα προχωράει αγέρωχος και ευθυτενής, όπως όλες τις φορές που τον έχω συναντήσει. Οι δημοσιογράφοι τρέχουν κοντά του, αλλά τις δηλώσεις τις κάνει ο Λεωνίδης.

«Δεν είχα την παραμικρή αμφιβολία για την αθωότητα του πελάτη μου» δηλώνει. «Και θεωρώ άδικη την επιβολή απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα. Ο Μπιλ Οκάμπα δεν έχει καμία σχέση με τα εγκλήματα που απασχολούν τη δικαιοσύνη και την κοινή γνώμη. Έχουμε όλη την καλή διάθεση να βοηθήσουμε την αστυνομία στο έργο της. Αρκεί να το κάνει με προσοχή».

Πετάει τη μπηχτή του και πηγαίνει με τον Οκάμπα προς το αυτοκίνητο που τους περιμένει. Στη θέση του οδηγού κάθεται ο Νικ Ζησιμόπουλος.